

საქართველო

**ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის (BTC),
სამხრეთ კავკასიური მილსადენის (SCP) და
დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (WREP)
ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივა (CDI)**

2013 წლის ოქტომბერი-დეკემბერი

BP-ის ბიზნესსაქმიანობა საქართველოში

BP საქართველოში 1996 წლიდან იმყოფება. ჩვენი ძირითადი საქმიანობა ჩვენ მიერ ოპერირებული მილსადენების საშუალებით ენერჯის უსაფრთხო ტრანსპორტირება და მიწოდებაა. ამ დარგში ჩვენ წამყვანი ინვესტორი და ოპერატორი ვართ ნავთობისა და გაზის სამ მსხვილ პროექტში:

ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენი (BTC)

ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის (BTC) ექსპლუატაცია 2006 წლის ივნისში დაიწყო. BTC მილსადენი, რომლის მთლიანი სამშენებლო ღირებულება დაახლოებით 4 მილიარდ აშშ დოლარს შეადგენს, კასპიისა და ხმელთაშუა ზღვების დამაკავშირებელი პირველი პირდაპირი სატრანსპორტო ხაზია. სრული წარმადობით მილსადენს საერთაშორისო ბაზრებისთვის დღეში ერთი მილიონი ბარელი ნავთობის მიწოდება შეუძლია, რაც მომავალი ათწლეულების განმავლობაში საქართველოს მთავრობისთვის შემოსავლების მნიშვნელოვანი წყარო გახდება.

სამხრეთ კავკასიური გაზსადენი (SCP)

სამხრეთ კავკასიური გაზსადენის (SCP) საშუალებით კასპიის ზღვის შაჰ დენიზის საბადოდან გაზის აზერბაიჯანისა და საქართველოს ბაზრებისთვის მიწოდება 2006 წლის დეკემბერში, ხოლო თურქეთში 2007 წლის ივლისში დაიწყო. გაზსადენი რეგიონის გაზმომარაგების ახალ მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს.

დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენი (WREP)

დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენი (WREP), რომელიც აგრეთვე ცნობილია ბაქო-სუფსის მილსადენის სახელით, ჩვენმიერ საქართველოში განხორციელებული პირველი ინვესტიციაა. ამ 830 კმ სიგრძის მილსადენით ნავთობი კასპიის ზღვის ჩირაგის საბადოდან, აზერბაიჯანის

სანგაჩალის ტერმინალის გავლით, დასაველო საქართველოში მდებარე სუფსის ტერმინალს მიეწოდება. მილსადენის მთლიანი მარშრუტის თითქმის ნახევარი საქართველოში მდებარეობს. WREP-ს, რომელიც 1999 წელს ამოქმედდა, დღეში 100 ათასამდე ბარელი ნავთობის გატარება შეუძლია.

BP საქართველოს ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის (CDI) მიმოხილვა

პროგრამა BTC/SCP მილსადენების ახლომდებარე სოფლებში

CDI-ს განხორციელება საქართველოში დაიწყო 2003 წლის დასაწყისში, SCP და BTC მილსადენების მარშრუტის ახლომდებარე 77 დასახლებაში. თავდაპირველად, პროგრამას ეწოდებოდა „საზოგადოებრივი ინვესტირების პროგრამა 1“ (CIP 1), ხოლო მოგვიანებით ეს დასახელება ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივით (CDI) შეიცვალა.

CDI 1

მილსადენების მშენებლობის ეტაპზე CDI 1-ის მიზანი იყო BP-სა და მილსადენების ახლოს მცხოვრებ მოსახლეობას შორის პოზიტიური ურთიერთობების გაღრმავება, მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობის გზით.

მილსადენების მშენებლობის პერიოდში პროგრამის მთლიანი ბიუჯეტი სამი წლის განმავლობაში (2003-2006 წწ.) 8 მილიონ აშშ დოლარს შეადგენდა. მსგავსი პროგრამები აზერბაიჯანისა და თურქეთისთვისაც შეიქმნა.

BTC/SCP მილსადენების მშენებლობის დასრულების და ექსპლუატაციის ფაზაზე გადასვლის შემდეგ (2006 წელი), BP-მ, როგორც BTC და SCP მილსადენების ოპერატორმა, CDI-ის მე-2 ფაზის დაფინანსება კიდევ 3 წლით (2006-2009წწ) გააგრძელა, რომლის მიზანი BTC/SCP მილსადენების ახლოს მცხოვრებ მოსახლეობასთან პოზიტიური ურთიერთობების გაღრმავება და განმტკიცება იყო.

CDI 2

CDI-ს II ფაზა (CDI 2), ზოგადად, მიზნად ისახავდა BP-სა და BTC/SCP მილსადენების ტრასის ახლოს მცხოვრებ მოსახლეობას შორის პოზიტიური ურთიერთობების გაღრმავებას, იმ მოსახლეობის ფინანსური მხარდაჭერის გზით, რომელიც მზად არის გახდეს საზოგადოების მდგრადი განვითარების მაგალითი. პროგრამის მიზანი იყო ადგილობრივი მოსახლეობის დახმარება, რათა მათ განახორციელებინათ პროექტები და უზრუნველყვეოთ მათი მდგრადობა, მინიმალური საგარეო დახმარებით, პროგრამის ფარგლებში უნდა გაზარდილიყო და გაუმჯობესებულიყო მილსადენების გასწვრივ მცხოვრები მოსახლეობის შემოსავლები და შესაძლებლობები, მათი BP-სთან პარტნიორული ურთიერთობის საფუძველზე.

2008 წლის დასაწყისში მიმდინარე საქმიანობასთან ერთად, დაიწყო CDI 2-ის მარკეტინგული კომპონენტის – პროექტის „ფერმერები და ბაზარი“ (FtM) განხორციელება. აღნიშნული ინიციატივის მიზანი იყო წერილი ფერმერების დახმარება მათთვის სასიცოცხლო პრობლემის მოგვარებაში, როგორცაა მათ მიერ წარმოებული პროდუქციის მოხვედრა გასაღების ბაზარზე.

პროექტის საქმიანობის განხორციელება დაგეგმილი იყო სამწლიანი პერიოდის (2008-2011წწ) განმავლობაში და პროექტის მთლიანი ბიუჯეტი იყო 520 ათასი აშშ დოლარი. 2011 წლის დასაწყისში, პროექტის ბიუჯეტში თანხების დაზოგვის გამო, პროექტი გაგრძელდა, დამატებითი დაფინანსების გარეშე, კიდევ ოთხი თვით, 2011 წლის ივნისის ბოლომდე. მოგვიანებით, თანხების კვლავ დაზოგვის გამო, პროექტი გაგრძელდა კიდევ ერთი თვით, 2011 წლის ივლისის ბოლომდე, დაგეგმილი სამუშაოების დასასრულებლად, პროექტის ბიუჯეტის დარჩენილი თანხების ფარგლებში.

BP-ისა და მისი აქციონერების მიერ აღებული ვალდებულებების ფარგლებში, რომლის მიზანია სამი მილსადენის (BTC/SCP/WREP) პროექტის ქვეყნების მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლების ხელშეწყობა და, აგრეთვე, სხვადასხვა დაინტერესებული მხარეების განვითარების სტრატეგიიდან გამომდინარე, მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივა საქართველოში BTC/SCP და WREP მილსადენების ახლოს 2009 წლის შემდეგაც გაგრძელებულიყო.

CDI 3

ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის მესამე ფაზა (CDI 3) 2010 წლის მაისში BTC და SCP მილსადენების სიახლოვეს დაიწყო პროგრამის წამყვანმა პარტნიორმა ორგანიზაციამ „ქეა საერთაშორისო“. CDI 2-დან CDI 3-ზე შეუფერხებელი გადასვლა მოხერხდა CDI 2-ის რამდენიმე კომპონენტის გაგრძელებით, პროექტის ახალი ფაზის დაწყებამდე.

„ქეა საერთაშორისოს“ მიერ CDI 3-თან დაკავშირებით წარმოდგენილი წინადადება, როგორც კომპანიის შიგნით BTC/SCP ჯგუფის მიერ, ასევე საქართველოში მოქმედი წამყვანი დონორი ორგანიზაციების წარმომადგენლებით დაკომპლექტებული მრჩეველთა საბჭოს მიერ იქნა განხილული. ამ ორგანიზაციებს წარმოადგენდნენ: გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის განვითარების პროგრამა (UNDP), აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტო (USAID), ევროკავშირი (EU) და შვეიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტო სამხრეთ კავკასიაში (SDC).

2010 წლის მაისში ხელი მოეწერა ოფიციალურ ხელშეკრულებას ორგანიზაციასთან „ქეა საერთაშორისო კავკასიაში“, რომელიც განახორციელებდა პროგრამას ორ ადგილობრივ ორგანიზაციასთან – „ტრენინგისა და კონსულტაციის ცენტრთან“ (CTC) და ბანკ „კონსტანტასთან“ (მიკროსესხები) ერთად. პროგრამის განხორციელების ვადად განისაზღვრა 2012 წლის იანვრის ბოლო, ხოლო მთლიანმა ბიუჯეტმა 1,865,081 აშშ დოლარი შეადგინა.

პროგრამის ბიუჯეტის თანხების დაზოგვის გამო, პროგრამით გათვალისწინებული საქმიანობის დასასრულებლად, პროგრამა გაგრძელდა დამატებითი თანხების გამოყოფის გარეშე, ორი თვით, 2012 წლის მარტის ბოლომდე.

პროგრამის მესამე ფაზის მიზანი იყო, მდგრადი სოციალური და ეკონომიური განვითარების ხელშეწყობის გზით, მიღსადენების ტრასის ახლოს მცხოვრებ მოსახლეობასთან პოზიტიური და ჰარმონიული ურთიერთობების გაღრმავება და განმტკიცება. ქვეყნის სპეციფიკის, ასევე პროგრამის I და II ფაზების ფარგლებში მიღწეული შედეგების გათვალისწინებით, სამომავლო პროექტების ყველაზე შესაფერის ორ ძირითად მიმართულებად სოფლის მეურნეობა და სამოქალაქო საზოგადოების განვითარება დასახელდა.

პროექტის განხორციელების პირველი თვეების განმავლობაში, „ქეამ“ შეისწავლა იმ ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციების შესაძლებლობები, რომლებიც შეძლებდნენ საკუთარ თავზე აეღოთ პროგრამის მნიშვნელოვანი კომპონენტების განხორციელების პასუხისმგებლობა, CDI 3-ის მეორე წლის განმავლობაში. კერძოდ, ეს კომპონენტები იყო: სოფლის მეურნეობის დარგში საკონსულტაციო მომსახურება, მცირე ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა და ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარებისთვის საჭირო საქმიანობების შესრულება. „ქეა საერთაშორისომ“ ორი არასამთავრობო ორგანიზაცია შეარჩია: “რეგიონული განვითარების ასოციაცია” შეირჩა დასავლეთის სექტორში, ხოლო “ტრენინგისა და კონსულტაციის ცენტრს” დაევალა სამუშაოების ჩატარება აღმოსავლეთ სექტორში.

მე-3 ფაზის დაწყებიდან რვა თვის შემდეგ, „ქეამ“ დაიწყო აღნიშნული კომპონენტების გადაცემა შერჩეული ორგანიზაციებისათვის, თუმცა თავად ასრულებდა დამკვირვებლის და კონსულტანტის ფუნქციას პროგრამის მიმდინარეობის ორწლიანი პერიოდის განმავლობაში.

CDI 3-ის დასასრულს, პროგრამის ფარგლებში გაწეული საქმიანობა შეფასდა საგარეო შემფასებლების მიერ.

მოსახლეობასთან უკვე ჩამოყალიბებული ურთიერთობის და დადებითი ზემოქმედების თვალსაზრისით უკვე მიღწეული შედეგების შესანარჩუნებლად, აგრეთვე კომპანიის ბიზნესსაქმიანობის შეუფერხებლად წარმართვისთვის და ქვეყნის მასშტაბით კომპანიის რეპუტაციის განსამტკიცებლად, დაიგეგმა „ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის“ მე-4 ფაზა.

საგარეო შემფასებლების დასკვნითი ანგარიშის თანახმად, სამომავლოდ „ნაციონალიზაციის“ სტრატეგიის განხორციელების პროცესი მართებულ ნაბიჯად იქნა მიჩნეული. ამავე შეფასების მიხედვით, დადგინდა, რომ არასამთავრობო ორგანიზაციებს – CTC-ს და RDA-ს შესწევდათ უნარი განახორციელებინათ პროგრამის მომდევნო ფაზა. შესაბამისად, გაიცა რეკომენდაცია, რომ ამ ორგანიზაციებს წარმოედგინათ სატენდერო წინადადებები CDI 4-ის განხორციელების შესახებ.

ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარები ინიციატივა – მე-4 ფაზა

2012 წლის მარტში, „BP საქართველომ“ შესთავაზა CTC-სა და RDA-ს, რომ მათ წარმოედგინათ სატენდერო წინადადებები CDI-ის მე-4, სამწლიანი ფაზის განხორციელების შესახებ (CDI 4).

CDI 4-ის განხორციელების სატენდერო წინადადებები განხილულ იქნა როგორც კომპანიის შიგნით, BTC და SCP-ის პასუხისმგებელი პირების მიერ, ისე საგარეო მრჩეველთა საბჭოს მიერ, რომელშიც შედიან საქართველოში მოქმედი ზოგიერთი ძირითადი დონორი ორგანიზაციის – ევროკავშირისა და სამხრეთ კავკასიაში შვეიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის ოფისის (SDC) - წარმომადგენლები.

განხილვამ აჩვენა, რომ ორივე ორგანიზაციის წინადადებები შეესაბამებოდა CDI4-ის მიზნებს და შესაძლებელი იყო, რომ CTC-ს პროგრამა განხორციელებინა აღმოსავლეთ რეგიონში, ხოლო RDA-ს – დასავლეთ რეგიონში. პროგრამის მე-4 ფაზის განხორციელების პერიოდი განისაზღვრა 2012 წლის მაისიდან 2015 წლის მაისამდე, ხოლო მთლიანი ბიუჯეტი 3,318,975 აშშ დოლარს შეადგენს.

ზოგადად, პროგრამის მე-4 ფაზის ამოცანებია: პოზიტიური ურთიერთობის გაღრმავება კომპანიასა და BP-ის მილსადენების მარშრუტის სიახლოვეს მცხოვრებ მოსახლეობას შორის, რაც მიიღწევა მდგრადი განვითარების პროექტებში ინვესტირების და მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ინიციატივების ხელშეწყობის გზით. პროგრამის ძირითადი მიმართულებებია: დახმარება სოფლის მეურნეობის სფეროში, ბიზნესის ხელშეწყობა და ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარება, მდგრად შედეგებზე გათვლილი საქმიანობის ხელშეწყობის გზით, სოფლის ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია, აგრეთვე სათემო ორგანიზაციების მიერ სოციალური საწარმოების შექმნა.

CDI 4-ის კონკრეტულ მიზნებს წარმოადგენს სოციალური თანამშრომლობის მდგრადი ფორმების და მოსახლეობის მდგრადი განვითარების ინიციატივების ხელშეწყობა, ადგილობრივი მოსახლეობისთვის ეკონომიკური საქმიანობის შესაძლებლობების შექმნა, რეგიონალური აგრობიზნესის ხელშეწყობა, მცირე და საშუალო ბიზნესების შექმნა, საქონლისა და მომსახურების მიწოდების მიზნით.

2013 წლის დეკემბერში, პროგრამის ფარგლებში სოფლის მეურნეობის კომპონენტის გაფართოების მიზნით დაიწყო სასოფლო სამეურნეო კოოპერატივების ჩამოყალიბების პილოტირება.

ადგილობრივი თემების განვითარების ინიციატივა სამხრეთ კავკასიური სისტემის გაფართოების პროექტისთვის (CDI SCPX)

სამხრეთ კავკასიური მილსადენის გაფართოების პროექტის განხორციელება, კონსორციუმში შემავალი პარტნიორების სახელით, დაიწყო BP -იმ,

როგორც სამხრეთ კავკასიური მილსადენის (SCP) ოპერატორმა. პროექტის მიზანია არსებული სამხრეთ კავკასიური მილსადენის გამტარუნარიანობის გაზრდა, რათა მოხდეს დამატებითი ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირება კასპიის ზღვის შაჰ-დენიზის საბადოდან.

BP, თავისი საქმიანობით კონსორციუმში შემაგალ პარტნიორებთან ერთად, დაკავშირებულია იმ დასახლებებთან, რომლებიც მდებარეობენ SCPX - ის სამშენებლო ტერიტორიებთან ახლოს. შესაბამისად, კომპანიამ გადაწყვიტა დაიწყო ადგილობრივი თემების განვითარების ინიციატივა - ის სამშენებლო დერეფენში მდებარე სოფლებისთვის - CDI SCPX.

CDI SCPX იმეორებს იგივე პროგრამულ მოდელს, რომელიც პროგრამის წინა ფაზებში იყო გამოყენებული. კერძოდ მის ძირითად სტრატეგიად კვლავ რჩება სამიზნე ტერიტორიებზე ძლიერი სოციო-ეკონომიკური პლატფორმის შექმნა, რათა უკეთესი გარემო შეიქმნას თემების მდგრადი განვითარებისთვის და შესაბამისად განმტკიცდეს BP-ის საზოგადოებრივი იმიჯი პროგრამის განხორციელების არეალში და მის ფარგლებს გარეთ.

CDI SCPX დაიწყო 2013 წლის მაისში და გაგრძელდება 2015 წლის მაისის ბოლომდე. აღმოსავლეთ ნაწილში პროექტის სამიზნე ტერიტორიები მოიცავს გარდაბნის, თეთრიწყაროს და წალკის რაიონების ახალ სოფლებს, რომლებიც პროგრამის სამიზნე სოფლებს ადრე არ წარმოადგენდნენ. დასავლეთ ნაწილში პროექტი მუშაობას იწყებს 5 ახალ სოფელში, რომლებიც მდებარეობენ ახალციხის და ადიგენის რაიონებში. პროექტის სამიზნე ტერიტორიების ფარგლებში ასევე აღმოჩნდა ქალაქ რუსთავის მე-18, მე-19 მიკრო რაიონის 8 საცხოვრებელი კორპუსი.

აღმოსავლეთ ნაწილში პროგრამის განმახორციელებელი პარტნიორია ტრენინგების და კონსულტაციების ცენტრი, დასავლეთ ნაწილში, რეგიონული განვითარების ასოციაცია, ხოლო რუსთავის მიკრო რაიონებში საქართველოს სკაუტური მოძრაობა.

CDI SCPX -ის მთლიანი ბიუჯეტია 687,000 აშს დოლარი.

პროგრამის მართვა და კოორდინაცია

CDI პროგრამების მართვა ხორციელდება კომპანიის თბილისის ოფისში მოქმედი სოციალური პასუხისმგებლობის ჯგუფის მიერ.

არასამთავრობო ორგანიზაციების მუშაობის მონიტორინგს და შეფასებას ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის მრჩეველის სამუშაო დრო მთლიანად ეთმობა. ის სისტემატურად მონაწილეობს საველე საქმიანობაში, ამოწმებს ყოველთვიურ, კვარტალურ, წლიურ და დასკვნით ანგარიშებს, აკონტროლებს პროექტის ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილს და სხვა სოციალურ ქვეკონტრაქტებს, აღრიცხავს შესაბამის ინვოისებს, უზრუნველყოფს, რომ პროექტის განმახორციელებელი პარტნიორი ორგანიზაციების მუშაობის პრაქტიკა და პროცედურები BP-ის პრინციპებს მიესადაგებოდეს და რომ პარტნიორმა ორგანიზაციებმა განუხრელად დაიცვან

BP-ის ქცევის კოდექსი და შეასრულონ ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვალდებულება, რომლის მიხედვით, ისინი ვალდებული არიან იმოქმედონ ქცევის კოდექსის სრული დაცვით, როცა სამუშაოს BP-ის სახელით ასრულებენ.

CDI მრჩეველი ექვემდებარება სოციალური პასუხისმგებლობის მენეჯერს.

პროგრამების განმახორციელებელი არასამთავრობო ორგანიზაციები BP-ის წარუდგენენ ყოველთვიურ ანგარიშებს, რომლებშიც შეჯამებულია საანგარიშო თვეში ჩატარებული სამუშაოები და განსაზღვრულია მათ წინაშე წამოჭრილი საკითხები და მათი გადაჭრის გზები. ყოველ კალენდარულ კვარტალში წარმოდგენილ ანგარიშებში უფრო სიღრმისეულად არის გაშუქებული ფინანსური მენეჯმენტის საკითხები. წლიურ ანგარიშში ძირითადი ყურადღება ეთმობა შედეგებს, მონიტორინგსა და შეფასებას, პროგრამაში მომხდარ ცვლილებებს და ა.შ. დასკვნით ანგარიშში ხაზგასმულია მიღწევები და ამ მიღწევებით გამოწვეული შედეგები, ასევე მოცემულია პროგრამის შედეგების ზოგადი მიმოხილვა, მისი სუსტი და ძლიერი მხარეები და მიღებული გამოცდილება.

ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის მე-4 ფაზა (CDI 4) BTC/SCP მილსადენების პროექტებისთვის

მიზნები და ძირითადი კომპონენტები

- **სოციალური / ინსტიტუციონალური მიზანი და მისი კომპონენტები, როგორც საბოლოო მიზნის შემადგენელი ნაწილები**
 - სოციალური თანამშრომლობის მდგრადი ფორმებისა და მოსახლეობის მდგრადი განვითარების ინიციატივების ხელშეწყობა.
 - 31 ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების პროექტის განხორციელება.
 - 11 სათემო ორგანიზაციის (CBO) მიერ სოციალური საწარმოების შექმნა, შემოსავალის ზრდისა და მათი სოფლების მოსახლეობისთვის მომსახურების გაწევის მიზნით.
 - კეთილმოწყობილი ინფრასტრუქტურის ობიექტებითა და სოციალური საწარმოებით ისარგებლებს 25 ათასზე მეტი ადამიანი.
- **ეკონომიკური მიზანი და მისი კომპონენტები, როგორც საბოლოო მიზნის შემადგენელი ნაწილები**
 - მოსახლეობის ეკონომიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესება აგრობიზნესის გასავითარებლად, მცირე და საშუალო საწარმოების შექმნა და მოსახლეობისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდება.
 - 105 მცირე და საშუალო საწარმოს შექმნა, მინიმუმ 40% ქალების მონაწილეობით;
 - პროგრამით დაფინანსებული ახალი ბიზნესების 70%-ის მომგებიანობის უზრუნველყოფა გახსნიდან 12 თვეში;
 - ადიგენის, ახალციხისა და ბორჯომის რაიონებში 3 ფინანსური და იურიდიული მომსახურების ჯგუფის შექმნა;

- ფინანსური და იურიდიული მომსახურების ჯგუფების მიერ პროექტის ბენეფიციარებს გაეწევათ 36 სახის მომსახურება;
- 100 სადემონსტრაციო ფერმის შექმნა;
- მინიმუმ 150 ფერმერს / პროდუქციის მწარმოებელს (რომელთა 30% ქალია) შეექმნებათ შესაძლებლობა ქალაქებში პროდუქციის რეალიზაციისათვის;
- 1800 ფერმერული მეურნეობა გაზრდის წარმოებული პროდუქციის მოცულობას, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენების ხარჯზე;
- პროექტის სამიზნე თემების მოსახლეობა და 6 სამიზნე მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები აიმაღლებენ ცოდნას სასოფლო კოოპერატივების შესახებ მიღებული კანონისა და ფერმართა გაერთიანებებისთვის ამ კანონის უპირატესობის შესახებ
- შეიქმნება 6 სასოფლო სამეურნეო კოოპერატივი
- მილსადენების რაიონების ფერმერებზე გაიცემა 470 სუბსიდირებული აგროსესხი;
- მოხდება სამიზნე შინამეურნეობების შემოსავლების 20%-იანი ზრდა.

პროექტის ფარგლებში მიღწეული ძირითადი შედეგების კონკრეტული მაგალითები:

პროექტის შეფასება დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ:

2013 წლის ბოლოს, კომპანიამ ტენდერის საშუალებით მოიწვია სამი საერთაშორისო დამოუკიდებელი ექსპერტი, რათა განეხორციელებინა ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის მეოთხე ფაზის (CDI4) შუალედური შეფასება, დაედგინა პროგრამის ეფექტურობა, გაცნობოდა კრიტიკულ საკითხებს და შედეგებს, მოესმინა რეკომენდაციები საქმიანობის გასაგრძელებლად და დაედგინა სწორი მიდგომები და სტრატეგიები პროგრამის დარჩენილ პერიოდში დასანერგად.

შეფასების ძირითადი მიგნებები

- სამიზნე სოფლებში საგრძნობლად არის გაზრდილი აგრარული პროდუქტიულობის და მატერიალური უკუგების მაჩვენებლები, შექმნილია მნიშვნელოვანი სოციალური კავშირების ქსელი. პროგრამის ნაციონალიზაციის ფარგლებში შერჩეულია დგილობრივი განმახორციელებელი პარტნიორები წარმატებულები აღმოჩნდნენ.
- პროგრამის მართვის მოდელი ოპტიმალურია, ქმნის კარგ ბალანსს პროგრამის ადგილობრივ საველე ექსპერტებსა და სახელმწიფო უწყებებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებს შორის. შეიმჩნევა სტრატეგიისა და მექანიზმების გაზიარების და ათვისების მაღალი დონე.
- პროგრამის უწყვეტობამ და მიზანმიმართულობამ შექმნა იმაზე ბევრად მეტი ღირებულება, ვიდრე პროგრამის განხორციელების დანახარჯებია. არის ბევრი სამაგალითო შედეგი, რომელიც მეტყველებს პროგრამის დადებით გავლენაზე, გადალახულია უამრავი დაბრკოლება, მნიშვნელოვანია ის მექანიზმები, რომელსაც პროგრამა

იყენებს და რაც მნიშვნელოვან როლს ასრულებს სოფლის განვითარების საქმეში. განსაკუთრებული შედეგები მაინც კომპანიის მიმართ საზოგადოების დადებით განწყობაშია, რომელიც მრავალი წლის მანძილზე ჩამოყალიბდა.

მთავარი სირთულეები

ბოლო პერიოდში საქართველოს მთავრობამ დაიწყო აგრო-სესხების უფრო მაშტაბური სუბსიდირება, ვიდრე ეს CDI4-ის სუბსიდირებული მიკრო-სესხების კომპონენტში იყო გათვალისწინებული და შესაბამისად შემცირდა მოთხოვნა პროგრამის ფარგლებში სუბსიდირებულ სესხებზე. პროგრამის მენეჯმენტმა გააანალიზა შექმნილი სიტუაცია და გადაწყვიტა შეახერხოს პროგრამის ფარგლებში სუბსიდირებული მცირე სესხების გაცემა 2014 წლის იანვრიდან.

განსაკუთრებულ სირთულედ იქცა პროგრამისთვის ზამთრის კლიმატური პირობები. შუა კვარტალში ფერმერები დასაწყობებული სურსათის შენახვის პრობლემის წინაშე დადგნენ განსაკუთრებულად მკაცრი ზამთრის გამო (-15 C-20C). მიუხედავად იმისა რომ, მათ გავლილი ჰქონდათ შესაბამისი თეორიული კურსი პროგრამის ფარგლებში, მაინც გაუჭირდათ ცოდნის პრაქტიკაში გადატანა უცარი ტემპერატურული ცვლილების დროს. პროექტის აგრონომები ეწვივნენ ყველა სოფელს, სადაც მსგავსი პრობლემა დაფიქსირდა და გაუწიეს ტექნიკური დახმარება დასაწყობების ტექნოლოგიების, განსაკუთრებით კი ტემპერატურული რეჟიმის და ვენტილაციის კუთხით.

მოსახლეობის ინსტიტუციონალური პოტენციალის ამაღლება, სათემო ორგანიზაციების საქმიანობა

ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის ობიექტების გაუმჯობესების პროექტები

კიდევ 5 ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის პროექტი განხორციელდა ანგარიშგების პერიოდში. ამ პროექტების შედეგად დაახლოებით 800-მა ოჯახმა მიიღო სარგებელი. ანგარიშგების პერიოდისთვის სულ 30 ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის პროექტი განხორციელდა რომელიც 5,800 ოჯახს ასარგებლებს.

CDI4-ის ირიგაციის პროექტების შედეგად 600 ჰექტარით მეტი ფართობი ირწყვება. პროექტებში ადგილობრივი მოსახლეობის თანამონაწილეობა საშუალოდ 40%-ია.

სათემო ორგანიზაციებმა მოახერხეს ადგილობრივი მთავრობის ჩართვა პროექტებში და შეძლეს საერთო ბიუჯეტის დაახლოებით 10%-ის ოდენობის მთავრობის თანადაფინანსების მოზიდვა სოფლის ინფრასტრუქტურის

სარეაბილიტაციოდ. ეს შესაძლებელია დიდი წილი არ არის, მაგრამ ნათლად მეტყველებს სათემო ორგანიზაციების და ადგილობრივი მთავრობის მზადყოფნაზე გააუმჯობესონ თანამშრომლობა საერთო საქმისთვის.

სოციალური საწარმოები

11 სოციალური საწარმო შეიქმნა პროექტის ფარგლებში და ყველა მათგანი აგრძელებს ფუნქციონირებას. ჯამში 418 სახის მომსახურება იქნა მიწოდებული საწარმოების მიერ ადგილობრივი მოსახლეობისთვის. მომსახურების დიდი წილი მექანიზებულ მიწის დამუშავებასა და მოსავლის აღებაზე მოდის.

ზოგი სოციალური საწარმო უკვე მოგებას ითვისებს, რაც საშუალებას აძლევს განახორციელოს სოციალური პროექტები საკუთარ სოფელში.

სათემო ორგანიზაციების პასუხისმგებლობა თემის წინაშე და საქმიანობის გამჭვირვალობა უზრუნველყოფს ნდობის მოპოვებას ადგილობრივ მოსახლეობაში და ახალისებს მათ გაიღონ საკუთარი შრომითი რესურსი სოციალური პროექტის თანამონაწილეობის ფარგლებში.

დახმარება სოფლის მეურნეობის დარგში და ახალი ბიზნესების დასაწყებად, აგრეთვე სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების სუბსიდირებული სესხები, რომლებიც ხელს უწყობს მოსახლეობის შემოსავლების ზრდას

სოფლის მეურნეობა

სამი ახალი სასოფლო სადემონსტრაციო ჯგუფი შეიქმნა აღმოსავლეთ ნაწილში. პროექტის გუნდმა და ფერმერებმა ერთად შეიმუშავეს სადემონსტრაციო მოდელი და ბიუჯეტი.

ანგარიშგების პერიოდში, სასოფლო სამეურნეო საქმიანობა უფრო მოსავლის აღება-დასაწყობება-რეალიზაციის კუთხით განვითარდა. გატარდა საშემოდგომო სამუშაოებიც.

განსაკუთრებულად მკაცრი ზამთრის მკაცრი ზამთრის გამო (-15ც- -20ც). მიუხედავად იმისა რომ, მათ გავლილი ჰქონდათ შესაბამისი თეორიული კურსი პროგრამის ფარგლებში, მაინც გაუჭირდათ ცოდნის პრაქტიკაში გადატანა უცარი ტემპერატურული ცვლილების დროს. პროექტის აგრონომები ეწვივნენ ყველა სოფელს სადაც მსგავსი პრობლემა დაფიქსირდა და გაუწიეს ტექნიკური დახმარება დასაწყობების ტექნოლოგიების, განსაკუთრებით კი ტემპერატურული რეჟიმის და ვენტილაციის შესახებ. პროგრამის აგრონომებმა კონსულტაციის 14 სესია ჩაუტარეს 14 სოფლის 80 ფერმერს შესაბამის თემებზე.

ხორბლის დემონსტრაციები ტექნოლოგიის გავრცელების ძირითადი წყარო აღმოჩნდა წელს (125-მა ფერმერმა გადაიღო ტექნოლოგია). ახალი ტექნოლოგიები სადემონსტრაციო ნაკვეთებიდან კიდევ 200-მდე ფერმერმა სრულად აითვისა და დანერგა.

ამას გარდა, კიდევ 2,000-მდე ფერმერმა აითვისა და დანერგა ახალი ტექნოლოგიების სულ მცირე ერთი ასპექტი მაინც. ყველაზე დიდი ინტერესი მემცენარეებში გამოიწვია ნიადაგის დამუშავების ტექნიკამ, სასუქების და პესტიციდების გამოყენებამ, ხოლო მეცხოველეებში კი ვეტერინარულმა საკითხებმა.

ჯამში 45 ჯგუფური ტრენინგი განხორციელდა 47 დემო და 147 სხვა ფერმერის მონაწილეობით. ასევე, 484 ინდივიდუალური კონსულტაცია გაეწია ფერმერებს სხვადასხვა საკითხებზე.

კომბინირებული საკვების დემონსტრაცია

პროექტმა დაასრულა საქმიანობა ამ კომპონენტში. სუბსიდირებული საკვების ბოლო დისტრიბუცია განხორციელდა სოფელ თორში, სადაც კვარტლის ბოლოს უკვე დაფიქსირებულია წველადობის ზრდა და 10-15% წონის მატება ღორებში.

მთლიანად, 10-მა ფერმერმა მიიღო 4 ტონა საკვები სუბსიდირებული ფასით სოფელ თორში (0.45 ლარი კილოგრამზე).

ფერმერთა ასოციაცია “სამცხე”

ანგარიშგების კვარტალში, ასოციაცია სამცხემ მიიღო და გაყიდა 20 ტონა მოსავალი – საკვები და სათესლე კარტოფილი. საშუალო ფასმა შეადგინა 0.85 ლარი კილოგრამზე, რაც ჯამში 17,200 ლარის გაყიდვებს ნიშნავს. ასოციაციის გაყიდვებმა სეზონზე ჯამში 60,700 ლარი შეადგინა.

დასაწყობების შეზღუდული შესაძლებლობის გამო 85 ტონიანი მოსავლის დიდი ნაწილი ასოციაციამ მიღებისთანავე გაყიდა საშუალოდ 0.65 ლარად კილოგრამზე, რის გამოც ჯამური საშუალო ფასი 0.71-ზე ზემოთ ვერ დაფიქსირდა.

კოოპერაციული მეურნეობა

2013 წლის 1 დეკემბრიდან, პროგრამას დაემატა სასოფლო კოოპერატივების განვითარების კომპონენტი. დაიწყო შეხვედრები ფერმერთა ჯგუფებთან და ადგილობრივი მთავრობების წარმომადგენლებთან სამიზნე სოფლებში.

ბიზნესის წამოწყება

ანგარიშგების პერიოდში, პროექტმა გააფორმა საგრანტო ხელშეკრულებები 18 შერჩეულ ბიზნესთან.

ყველა დაფინანსებული ბიზნესი აგრძელებს ფუნქციონირებას და გრანტის მიმღებები სათანადოდ აწარმოებენ საადრიცხვო ქურნალებს, თუმცა სეზონური (აგრო) ბიზნესები შეჩერებულია ოქტომბრიდან.

კვარტლის განმავლობაში მეწარმეობის 5 ტრენინგი ჩატარდა 44 ბიზნესის წარმომადგენელს და სოფელ თორის კოოპერაციული მეურნეობის ჯგუფს. ტრენინგის მოდული ორიენტირებული იყო ბუღალტერიის მარტივი წარმოების, ეგრედწოდებული “T-Account” –ის წარმოების მეთოდზე და უპირატესობებზე (შემოსავლის და გასავლის სათანადო აღრიცხვა). ტრენინგის შედეგად მოსალოდნელია მეწარმეთა მიერ აღრიცხვიანობის უნარ-ჩვევების გაუმჯობესება.

სუბსიდირებული მიკროსესხები

14 ახალი აგრო სესხის სუბსიდირება მოხდა პროგრამის ფარგლებში სამიზნე სოფლებში.

ჯამში გაცემულია 190 აგრო-სესხი პროგრამის განმავლობაში. ვადაგადაცილება სესხის გადახდისას არ დაფიქსირებულა.

მომსახურების ჯგუფი

პროგრამის ფარგლებში 3 ფინანსურ-იურიდიული სერვის ჯგუფი შეიქმნა და ფუნქციონირებს, რომლებიც მომსახურებას უწევენ სათემო ორგანიზაციებს, მცირე ბიზნესებს და სხვა კლიენტებს პროგრამის ფარგლებს გარეთ.

კვარტლის განმავლობაში ჯამში მიღებულია 3,425 ლარის ოდენობის შემოსავალი, ხოლო მოგებამ 2,142 ლარი შეადგინა.

გარე კლიენტების რაოდენობა ამ კვარტალში ორჯერ აღემატებოდა CDI პროგრამის მოსარგებლე კლიენტებს (14 CDI და 30 გარე კლიენტი), რაც მიანიშნებს იმაზე, რომ სერვის ჯგუფების კლიენტთა ბაზა დივერსიფიცირებულია და არ არის დამოკიდებული მხოლოდ CDI-ს მეშვეობით მიღებულ შემოსავალზე.

მომდევნო კვარტალი

მომდევნო კვარტლისთვის დაგეგმილი სამუშაოები:

CDI 4 აღმოსავლეთი

- პროექტში ფინანსური დანახოვის წარმოქმნის გამო BP-ს წარედგინება დამატებითი აქტივობების განხორციელების გეგმა შესაბამისი ბიუჯეტით
- დაიწყება სოფლის ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის საგრანტო კონკურსის მესამე რაუნდი
- ჩატარდება თემებში ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის პროექტების შედეგების კვლევა
- ჩატარდება ახალი ბიზნესის დასაწყებად საგრანტო კონკურსის მესამე რაუნდი
- პროექტი იმუშავებს ფერმერთა ჯგუფებთან სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების შესაქმნელად

CDI 4 დასავლეთი

- პროექტში ფინანსური დანახოვის წარმოქმნის გამო BP-ს წარედგინება დამატებითი აქტივობების განხორციელების გეგმა შესაბამისი ბიუჯეტით
- გაიცემა სამუშაოს დასრულების სერტიფიკატები ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის ყველა პროექტისთვის
- ჩატარდება სათემო ორგანიზაციების უნარ-ჩვევების გაძლიერების ტრენინგი
- გამოცხადდება ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის საგრანტო კონკურსის მესამე რაუნდი

- გამოცხადდება სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების შესარჩევი კონკურსი

ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივა SCPX –ის სამშენებლო ტერიტორიებთან მიმდებარე სოფლებისთვის (CDI SCPX)

CDI SCPX პროექტი გულისხმობს თანამშრომლობას იმ 18 თემთან, რომელიც მდებარეობს SCPX სამშენებლო დერეფნის ფარგლებში.

პროექტის მიზანია, სამხრეთ კავკასიური მილსადენის გავლენის ქვეშ მოქცეულ თემებში შექმნას ჰარმონიული და უსაფრთხო გარემო მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისთვის და ხელი შეუწეოს BP საქართველოს საზოგადოებრივ იმიჯის შექმნას.

მიზნის მისაღწევად პროექტი მიმართულია ორი კონკრეტული ამოცანის შესრულებაზე, რომელიც მოიცავს თემის განვითარებისთვის საჭირო ძირითად სოციალურ და ეკონომიკურ საქმიანობებს.

- მხარი დაუჭიროს სამიზნე თემებში სამოქალაქო საზოგადოების ეტაპობრივ განვითარებას თემის შესაძლებლობების გაზრდის გზით, რათა მინიმალური გარე დახმარებით და უმეტესად საკუთარი ძალებით თემებმა შეძლონ პროექტების განხორციელება და მათი მდგრადობის უზრუნველყოფა.
- სამიზნე თემებში სასიცოცხლო პირობების გაუმჯობესება სოფლად ეკონომიკური შესაძლებლობების შექმნის გზით.

მიზნები და ძირითადი კომპონენტები

სოციალური / ინსტიტუციონალური მიზანი და მისი კომპონენტები, როგორც საბოლოო მიზნის შემადგენელი ნაწილები

- განხორციელდება 31 სათემო ინფრასტრუქტურის სარეაბილიტაციო პროექტი
- შეიქმნება 17 სათემო ორგანიზაცია, რომელიც განახორციელებს ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციას
- პროექტთან თანამშრომლობით ისარგებლებს 3,000 ოჯახზე მეტი
- 40 ახალგაზრდა მიიღებს მონაწილეობას ახალგაზრდულ ჯგუფებში და განახორციელებს 4 გარემოსდაცვით პროექტს და 30 მცირემასშტაბიან გარემოსდაცვით აქტივობას
- 40 ახალგაზრდა მიიღებს მონაწილეობას პროექტის მიერ ორგანიზებულ საზაფხულო ბანაკში

ეკონომიკური მიზანი და მისი კომპონენტები, როგორც საბოლოო მიზნის შემადგენელი ნაწილები

- შეიქმნება 16 სადემონსტრაციო და 40 კომბინირებული საკვების სადემონსტრაციო ფერმა 80 სული საქონელისთვის
- ჩამოყალიბდება 2 მომსახურების ჯგუფი და 1 რძის შემგროვებელი ცენტრი
- შეიქმნება 34 მცირე ბიზნესი
- 76 პოტენციური მეწარმე გაიუმჯობესებს უნარ-ჩვევებს

პროექტის ფარგლებში მიღწეული ძირითადი შედეგების კონკრეტული მაგალითები:

CDI SCPX პროექტის დაწყებიდან უმოკლეს ვადაში SCPX სამიზნე ყველა სოფელში დარეგისტრირდა 17 სათემო ორგანიზაცია. სათემო ორგანიზაციებმა, სოფლის მოსახლეობასთან შეთანხმებით, განსაზღვრა პრიორიტეტული სარეაბილიტაციო პროექტები.

სულ განხორციელებულია 7 ინფრასტრუქტურის პროექტი, რომლებმაც სარგებელი მოუტანა 1,537 ოჯახს. დანარჩენი ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის პროექტები განხორციელების ფაზაშია.

საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის სასოფლო-სამეურნეო კომპონენტის ფარგლებში შექმნილია 10 ჯგუფური დემონსტრაცია, რომელიც აერთიანებს 46 ფერმერს და 6 ინდივიდუალური სადემონსტრაციო ფერმას. სადემონსტრაციო მოდელები მთლიანად იკავებენ 10 ჰა-ს. შერჩეულ ფერმერებს უტარდებათ შესაბამისი ტრენინგები და კონსულტაციები.

პროექტის ფარგლებში გამოცხადდა საგრანტო კონკურსი სამიზნე თემებში მომსახურების ჯგუფების შესაქმნელად.

სოფელ უდეში ჩამოყალიბდა 1 რძის შემგროვებელი კოოპერატივი. კოოპერატივმა მიიღო გრანტი საჭირო დანადგარების შესაძენად.

საანგარიშო კვარტალში, პროექტის დასავლეთ ნაწილში, კოოპერაციული მეურნეობის კომპონენტის ფარგლებში, პოტენციურ რძის მომწოდებლებს დაურიგდათ სუბსიდირებული კომბინირებული საკვები.. მთლიანად 14 ფერმერმა მიიღო სუბსიდირებული კომბინირებული საკვები 2,140 კგ ოდენობით.

მცირე ბიზნესის კომპონენტის ფარგლებში გამოცხადდა საგრანტო კონკურსი და მიღებულია 29 სააპლიკაციო განაცხადი. საკონკურსო კომიტეტის მიერ შეირჩა 27 კონკურსანტი ბიზნეს გეგმის წერის უნარ-ჩვევებისა და ბიზნეს ადმინისტრირების ტრენინგზე მისაწვევად. კონკურსის მეორე ეტაპის ფარგლებში კონკურსანტებმა წარმოადგინეს ბიზნეს პროექტები სრული სახით. მთლიანად შეირჩა 17 ბიზნეს პროექტი (1 ჯგუფური და 9 ინდივიდუალური), რომელთა მართვაშიც ჩაბული იქნება 18 გრანტის მიმღები

პირი. ყველა მათგანს გავლილი აქვს ბიზნეს მენეჯმენტის/მეწარმეობის ტრენინგი.

რუსთავის მე-18, მე-19 მიკრო რაიონის კონკურსანტებისთვის ასევე ჩატარდა ბიზნეს გეგმის შემუშავების ტრენინგი. შედეგად, კონკურსანტებმა შემოიტანეს 9 ბიზნეს გეგმა. მათგან საბოლოოდ დაფინანსებისათვის შეირჩა 3 პროექტი, (აერთიანებს 5 მოსარგებლეს), რომელთაგან 2 უკვე დაფინანსდა.

პრაქტიკული მაგალითი:

სამხრეთ კავკასიური გაზსადენის გაფართოების (SCPX) პროექტის ფარგლებში მიმდინარე თემის განვითარების ინიციატივის ერთ-ერთი ამოცანაა რუსთავის მე-18 მიკრო რაიონი საცხოვრებელი კორპუსების და მე-19 მიკრორაიონების ოთხი კორპუსის: №4, 7, 9 და 23, მოსახლეობისთვის მცირე ბიზნესის განვითარების შესაძლებლობისთვის შესაბამისი გარემოს შექმნა, ამასთან დაინტერესებული პირების საჭირო უნარ-ჩვევებით, ცოდნითა და ინსტრუმენტებით აღჭურვა.

ტრენინგის ერთ-ერთი მონაწილე მე-19 მიკრორაიონიდან, არჩილ აბესაძე მოგვითხრობს:

„ბიზნეს-გრანტების კონკურსი, რომელიც თემის განვითარების ინიციატივის ფარგლებში გამოცხადდა, არაჩვეულებრივი შესაძლებლობაა, რომ დაგიწყო საქმე, რომელსაც სხვების დახმარების გარეშე ვერ წამოვიწყებდი. ბიზნეს-განაცხადის წერის ტრენინგი უმნიშვნელოვანესი იყო ჩემთვის - ვისწავლე, რომ მეწარმეობა უფრო მეტია, ვიდრე უბრალოდ ბიზნესის დაწყება. გარდა ამისა, კარგად გავითავისე, რომ ბიზნესი ვერ იქნება წარმატებული კონკრეტული გეგმისა და გამოთვლების გარეშე და რომ ნებისმიერი ბიზნეს-იდეა შეიძლება იყოს კარგი, თუ ის კარგადაა განხორციელებული“.

ახალგაზრდული კომპონენტი, რომელიც პროექტის ფარგლებში ხორციელდება, მუშაობს მე-19 მიკრორაიონის მე-10 და 28-ე საჯარო სკოლების მოსწავლეებთან. ამ სკოლების 6-მა მოსწავლემ, პროექტის ფარგლებში, გაიარა ლიდერობისა და გარემოს დაცვის ტრენინგი.

სამიზნე სკოლებში უკვე შეიქმნა 3 ახალგაზრდული ჯგუფი, რომლებშიც გაერთიანებულია 32 ახალგაზრდა.

სამიზნე სკოლების 10 მოსწავლე დაესწრო პროექტის ციკლის მართვის ტრენინგს.

გამოცხადდა მცირე გრანტების კონკურსი, რომლის ფარგლებშიც ორივე სამიზნე სკოლამ წარმოადგინა 2 საპროექტო წინადადება. საანგარიშო პერიოდში, პროექტის თანამშრომლებმა განიხილეს და დაამტკიცეს პროექტები.

სამიზნე სკოლების 20-მა ახალგაზრდამ მიიღო მონაწილეობა საზაფხულო ბანაკში, რომელიც გაიმართა „საქართველოს სკაუტური მოძრაობის ორგანიზაციის“ მიერ 2013 წლის აგვისტოში. ბანაკი ვარციხეში (ბაღდათის რაიონი) ჩატარდა და მასში მონაწილეობა მიიღო 460-ზე მეტმა მონაწილემ 12 სხვადასხვა ქვეყნიდან.

ბანაკი დატვირთული იყო თეორიული და პრაქტიკული აქტივობებით სხვადასხვა თემატიკაზე: ლიდერობა, გუნდის მშენებლობა და აქტივობის მენეჯმენტი, ტრადიციული სპორტისა და კულტურის სამუშაო ჯგუფები, არქეოლოგია, ჯანსაღი ცხოვრების წესი და სამოქალაქო განათლება, გარემოს დაცვა და სხვა.

პრაქტიკული მაგალითი

რუსთავის №28 და №10 სკოლების მოსწავლეებმა მონაწილეობა მიიღეს ონლაინ კონფერენციაში - „რა გავაკეთებ ბუნებასთან მშვიდობიანი თანაცხოვრებისთვის?“. ონლაინ კონფერენცია „საქართველოს სკაუტური მოძრაობის ორგანიზაციის“ მიერ იყო ორგანიზებული თბილისში და მასში მონაწილეობდა 20 ახალგაზრდა საქართველოდან, რუსეთიდან, უკრაინიდან, მოლდავეთიდან, სომხეთიდან და აზერბაიჯანიდან.

მონაწილეებმა განიხილეს მათ მიერ თემში განხორციელებული გარემოსდაცვითი აქტივობები და გაუზიარეს ერთმანეთს სამომავლო გეგმები. კონფერენციის შედეგად, ახალგაზრდებმა მეზობელი ქვეყნის თანატოლებს გაუზიარეს გარემოსდაცვითი გამოცდილება, გამოსცადეს უცხო ენის ცოდნა და შეთანხმდნენ სამომავლო თანამშრომლობაზე.

„გარემოს დაცვა მნიშვნელოვანი საკითხია, არა მარტო ადგილობრივ ან ნაციონალურ დონეზე, მაგრამ ასევე საერთაშორისო კონტექსტშიც. მე ეს გავაცნობიერე როცა მეზობელი ქვეყნების წარმომადგენელ ახალგაზრდებს ვესაუბრებოდი. ასევე საინტერესო იყო ონლაინ კონფერენციის შემდეგ აქტივობებისა და პროექტების განხილვა ჩვენს თანატოლებთან საქართველოს სხვა რეგიონებიდან, ისინი ასევე კარგ საქმეს აკეთებენ სუფთა და უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით. ჩვენ შევიტყვეთ მიკრო-სავარანტო პროექტების წარმატებული მაგალითების შესახებ წეროვანის დევნილთა დასახლებაში და სოფელ ნორიოსა და მარტყოფში, ეს

პროექტები ასევე თემის განვითარების ინიციატივის ფარგლებში ხორციელდება, ეს დიდი საქმეა“ - მოგვითხრობს სანდრო გოგიჩაიშვილი, რუსთავის №28 სკოლის მოსწავლე.

მომდევნო კვარტალი

CDI SCPX დასავლეთი

- სოფელ უდეს კოოპერაციული მეურნეობის პროექტი (რძის შემგროვებელი ცენტრი) დაიწყებს ფუნქციონირებას
- ჩატარდება სათემო ორგანიზაციების უნარ-ჩვევების გაძლიერების ტრენინგი
- გამოცხადდება რეაბილიტაციის საგრანტო კონკურსის მეორე რაუნდი
- ყველა დამწყები ბიზნესი დაიწყებს ფუნქციონირებას
- ჩატარდება შესრულებული კვარტალური სამუშაოების კვლევა/შეფასება

CDI SCPX აღმოსავლეთი

- გამოცხადდება ეკონომიკური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის საგრანტო კონკურსი
- დასრულდება ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის პროექტების განხორციელება
- შეიქმნება მომსახურეობის ჯგუფები სამიზნე თემებში
- დაიწყება საგრანტო კონკურსი ახალი ბიზნესების შესარჩევად
- ჩატარდება საკონსულტაციო და მონიტორინგის ვიზიტები სამიზნე თემებში დემო ფერმერებთან და მიკრო მეწარმეებთან

CDI SCPX რუსთავი

- ჩატარდება მცირე ბიზნესის პროექტების მონიტორინგი და კონსულტაცია;
- გამოცხადდება მცირე ბიზნესის პროექტების შერჩევის მეორე საგრანტო კონკურსი
- განხორციელდება გარემოსდაცვითი შინაარსის აქტივობები ახალგაზრდების სამიზნე ჯგუფებთან;
- დაიწყება გარემოსდაცვითი მიკრო-საგრანტო პროექტების დაფინანსება და განხორციელება

ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივა WREP მილსადენის მიმდებარე სოფლებისთვის

2009 წელს მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება, რომ საქართველოში WREP მილსადენის ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივა BTC და SCP მილსადენებისთვის შექმნილი პროგრამის მართვის ერთიან სტრუქტურაში მოქცეულიყო. შედეგად, სატენდერო წინადადებების მოთხოვნის (RfP) პროცესის ფარგლებში, პროექტის განხორციელებაში ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციები ჩაერთვნენ. პროექტის სამიზნე მიმართულებად განისაზღვრა ახალგაზრდა თაობის უნარ-ჩვევების განვითარების ხელშეწყობა.

“ახალგაზრდა თაობის უნარ-ჩვევების განვითარების პროექტის” განხორციელება 2010 წლის მაისში დაიწყო. სატენდერო პროცესის მეშვეობით, პროექტის განმახორციელებელ ორგანიზაციად შეირჩა არასამთავრობო ორგანიზაცია „საქართველოს სკაუტური მოძრაობა“, რომელიც პროექტის ფარგლებში თანამშრომლობდა ადგილობრივ არასამთავრობო ორგანიზაციასთან - “ტრენინგისა და კონსულტაციების ცენტრთან” და სხვა პარტნიორებთან.

პროექტის დასრულების ვადად განისაზღვრა 2012 წლის მაისი. პროექტის მთლიანმა ბიუჯეტმა 482,013 აშშ დოლარი შეადგინა, საიდანაც BP-ის მიერ ამ პროექტის განსახორციელებლად 299,923 აშშ დოლარი გამოიყო. 173,490 აშშ დოლარის თანადაფინანსება გამოიყო სკაუტების ადგილობრივი ორგანიზაციისა და პარტნიორი არასამთავრობო ორგანიზაციის – „ტრენინგისა და კონსულტაციის ცენტრის“ (CTC) მიერ, აგრეთვე „შვეიცარიის მეგზურებისა და სკაუტების მოძრაობასთან” ერთად განხორციელებული პროექტის მიერ.

პროექტის მიმდინარეობისას, დამატებით, BP-ის მიერ, 55, 500 აშშ დოლარი გამოიყო დამატებითი ღონისძიებებისათვის, მათ შორის, მეორე საზაფხულო ბანაკის მოსაწყობად და აგრეთვე სამოქალაქო განათლების სასწავლო კურსის ჩასატარებლად პროექტის მონაწილე სკოლების მასწავლებლებისთვის. პროექტის ყველა ეს დამატებითი ღონისძიება დაიგეგმა სამიზნე სკოლებისა და ახალგაზრდული ჯგუფების საჭიროებების შეფასებისა და ანალიზის საფუძველზე. დამატებითი ღონისძიებების შესასრულებლად, პროექტი გაგრძელდა 2012 წლის ივნისის ბოლომდე.

2012 წლის მე-3 კვარტალში კომპანიამ ხელახლა გამოაცხადა ტენდერი WREP მილსადენის გასწვრივ მცხოვრები ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის ახალი პროექტების განმახორციელებელი პარტნიორის გამოსავლენად.

WREP მილსადენის მთელი მარშრუტის მიმდებარე სოფლებში დაიგეგმა “მცირე ბიზნესის განვითარების პროექტი”, რომლის განმახორციელებელ პარტნიორად ტენდერის გზით შეირჩა საქართველოს სკაუტური მოძრაობის ადგილობრივი ორგანიზაცია. პროექტის განხორციელება დაიწყო 2012 წლის ოქტომბერში და მისი დასრულება 2015 წლის დეკემბრის ბოლოს იგეგმება. პროექტის მთლიანი ღირებულება 1,302,190 აშშ დოლარია, აქედან BP-ის

დაფინანსება 1,228, 385 აშშ დოლარს შეადგენს, ხოლო სკაუტური მოძრაობის თანადაფინანსება 73,805 აშშ დოლარს უდრის.

პროექტი მიზნად ისახავს მცირე ბიზნესის წამოწყების ხელშეწყობას და განკუთვნილია ადგილობრივი მოსახლეობისთვის, რომელიც ცხოვრობს WREP მილსადენის 2 კმ სიგანის დერეფანში (1 კმ მილსადენის თითოეულ მხარეს), სამიზნე სოფლების სიაში ასევე აღმოჩნდა რამდენიმე სოფელი, რომლებიც BP-ის მიწისზედა ობიექტებთან მისასვლელი გზების 4 კმ სიგანის დერეფანში მდებარეობენ (2კმ გზის თითოეულ მხარეს), და რამდენიმე სოფელი, რომლებიც კომპანიის რაიმე ინტენსიური ოპერატიული საქმიანობის მიმდინარეობის გამო ითვლებიან ზემოქმედების ქვეშ არსებულ ტერიტორიებად.

სამიზნე სოფლების გარდა, პროექტი ასევე ხორციელდება იძულებით გადაადგილებულ პირთა ოთხ დასახლებაში, რომლებიც WREP მილსადენიდან 2 კმ სიგანის დერეფანში (1 კმ მილსადენის თითოეულ მხარეს) მდებარეობენ. იძულებით გადაადგილებულ პირთა ჩასახლების ადგილებში პროექტით გათვალისწინებული საქმიანობა ძირითადად მიზნად ისახავს იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახლებებში მცხოვრები ახალგაზრდების გარემოსდაცვითი საკითხების შესახებ ცოდნის ამადლებას და მათი უნარ-ჩვევების განვითარებას.

ქვემოთ აღწერილია მცირე ბიზნესის განვითარების პროექტის ძირითადი ამოცანები და მიმართულებები.

მცირე ბიზნესის განვითარების პროექტი (SBDP) – მიზნები და ძირითადი კომპონენტები

- მილსადენის მიმდებარე სოფლების მოსახლეობისთვის შესაძლებლობების შექმნა, რათა მათ განავითარონ მცირემასშტაბიანი აგრო და ასევე არასასოფლო-სამეურნეო ბიზნესი, მათთვის საჭირო უნარ-ჩვევების, ცოდნისა და საშუალებების გადაცემის გზით.
- იძულებით გადაადგილებულ პირთა 4 სამიზნე დასახლებაში მცხოვრები ახალგაზრდებთან ერთად გარემოსდაცვითი საგანმათლებლო ინიციატივების განხორციელება, გარემოს დაცვის სფეროში მოსწავლეებისთვის აუცილებელი ცოდნის გადაცემა, რაც შეცვლის მათ დამოკიდებულებას ბუნებრივი გარემოს მიმართ.
- ორგანიზაცია “საქართველოს სკაუტური მოძრაობის” შესაძლებლობების განვითარება, რათა მოხდეს მათ მიერ გაწეული ხარისხიანი სერვისების დივერსიფიკაცია.

პროგრამის ფარგლებში მოსალოდნელი მთავარი შედეგებია:

- 275 ახალი ბიზნესის დაწყების შესაძლებლობების შექმნა, რომელთაგან მინიმუმ 75% უნდა გახდეს ფინანსურად მდგრადი, რათა შეძლოს ბიზნესის გაფართოება და შემდგომი განვითარება, მიღებული მოგების რეინვესტირების გზით;
- მინიმუმ 275 ახალი სამუშაო ადგილის შექმნა;

- გრანტების 50% გაცემა ბიზნესის დაწევის მსურველ ქალებზე;
- იძულებით გადაადგილებულ პირთა ჩასახლების ადგილებში მცხოვრები ახალგაზრდებისთვის “მსოფლიო გარემოსდაცვითი პროგრამის” გაცნობა.

პროექტის ფარგლებში მიღწეული ძირითადი შედეგების კონკრეტული მაგალითები:

მთავარი სირთულეები:

ზამთრის მკაცრი კლიამტური პირობების გამო იმერეთისა და შიდა ქართლის რეგიონში შეუძლებელი გახდა რამდენიმე სამიზნე სოფელში აქტივობების განხორციელება. დიდთოვლობის გამო დაზიანდა 4 სათბური და გაზაფხულამდე შექერდა 18 ბიზნესის დაწევა. გაზაფხულისთვის გადატანილი ბიზნესების უმრავლესობა წარმოადგენს სასათბურე მეურნეობას.

საქმიანობების დეტალური მომიხილვა, მიღწევები და შედეგები:

დასაფინანსებლად შერჩეულია 288 ბიზნეს პროექტი. შერჩეული ბენეფიციარებიდან 154 ქალია, რაც შეადგენს მთლიანად ბენეფიციართა 53%-ს.

უკვე დაფინანსდა 254 ბიზნეს პროექტი.

პროექტის მიღწევად უნდა ჩაითვალოს ის, რომ სოფლებში, სადაც საზოგადოებრივი და ეკონომიკური სერვისების სიმცირეა, შეიქმნა 46 ახალი მომსახურების ობიექტი: მაღაზიები, სილამაზის სალონები, სამკერვალო სახელოსნოები, თონეები, კაფე, წისქვილი და ვეტერინალური მომსახურება.

დაფუძნებული ბიზნესების საშუალებით, სოფლის მოსახლეობა მომსახურებას იღებს ადგილზე, თავის სოფელში და ამასთან შეღავათიან ფასად. ზოგი ბიზნესი კი მეზობელ სოფლებსაც უწევს მომსახურებას, სადაც სხვა მსგავსი მომსახურება არ არსებობს.

ანგარიშის მოსამზადებელ პერიოდში განხორციელდა 582 ვიზიტი სამიზნე ჯგუფებთან, რაც მიზნად ისახავდა ბიზნეს საქმიანობის განხორციელების მონიტორინგს და კონსულტირებას. მიმდინარეობს დაკვირვება თუ როგორ ვითარდება ბიზნესის საწყისი საქმიანობები. ბენეფიციარებისთვის განხორციელდა მეწარმის ჟურნალის წარდგენა და ახსნა - განმარტება მისი წარმოების შესახებ.

პროექტი ხელს უწყობს ახალი სამუშაო ადგილების შექმნას, რის შედეგადაც დასაქმდა 252 ბენეფიციარი და მათი ოჯახის 225 წევრი. უფრო მეტიც, დაფინანსებულ ბიზნესში დასაქმებულია 67 გარეშე პირი, (რომლებიც არ არიან დაფინანსებულის ოჯახის წევრები).

იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახლების მობილიზატორის მიერ განხორციელდა 38 მიმდინარე ვიზიტი, რაც მიზნად ისახავდა ახალგაზრდული ჯგუფის აქტივობების კოორდინირებას, პროექტის მენეჯმენტის ტრენინგის მონაწილეების შერჩევასა და მიკრო გრანტების კონკურსის გამოცხადებას.

ახალგაზრდული ჯგუფების მიერ განხორციელდა 25 გარემოსდაცვითი მცირე აქტივობა. აქტივობები ხორციელდება როგორც შენობაში, ასევე ბუნებაში, რაც ახალგაზრდებს აძლევს საშუალებას შეისწავლონ და აღმოაჩინონ ბუნებრივი სამყარო.

დაახლოებით 70 ახალგაზრდა იღრმავებს ცოდნას და იცვლის დამოკიდებულებას გარემოს დაცვით საკითხებში.

ახალგაზრდული ჯგუფებისთვის გამოცხადდა მცირე საგრანტო კონკურსის მეორე ეტაპი. თითოეული ჯგუფი წარმოადგენს მცირე საგრანტო პროექტს, რომელიც დაკავშირებული იქნება გარემოს დაცვის ან მათი დასახლებისთვის მნიშვნელოვან სხვა საკითხების გადაწყვეტასთან.

იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახლებებში განხორციელდა შემდეგი აქტივობები:

- 8 ახალგაზრდამ გაიარა ტრენინგი ლიდერობისა და გარემოს დაცვით საკითხებში;
- დასახლებებში შეიქმნა 4 ახალგაზრდული ჯგუფი, რომლის საქმიანობაშიც ჩართულია 70 ახალგაზრდა;
- სამიზნე დასახლებებში განხორციელდა პროექტის მართვის 4 ტრენინგი, რომელსაც ესწრებოდა 30 მონაწილე;
- 4 მცირე საგრანტო პროექტი, წარმოდგენილი სამიზნე ჯგუფების მიერ, დაფინანსებული და განხორციელებულია;
- ახალგაზრდული ჯგუფის მიერ განხორციელდა 37 გარემოსდაცვითი მცირე აქტივობა;
- პროექტის ფარგლებში ორგანიზებულ საზაფხულო ბანაკში მონაწილეობდა 25 ახალგაზრდა სამიზნე დასახლებებიდან;

- ახალგაზრდული ჯგუფის 8 წევრმა მონაწილეობა მიიღო ლიდერობისა და გარემოსდაცვითი აქტივობების მართვის ტრენინგზე, რომელიც ჩატარდა 2013 წლის 12-15 სექტემბერს.

პრაქტიკული მაგალითი

ბაღდათის რაიონის სოფელ ვარციხის მცხოვრებმა, ვახტანგ ჩიხლაძემ მეზობლისგან გაიგო მცირე ბიზნესის საგრანტო პროექტის კონკურსის შესახებ, რომელიც SBDP ფარგლებში გამოცხადდა. იგი დაუყოვნებლივ დაუკავშირდა პროექტის მობილიზატორს, კონკურსის წესებისა და კრიტერიუმების შესახებ კონსულტაცია რომ მიეღო.

დღეს ბატონი ვახტანგის მფლობელობაშია 300 კვადრატული მეტრის რკინის კონსტრუქციით ნაგები მყარი სათბური, რომელიც აღწურვილია სარწყავი სისტემით. მეწარმემ უკვე ორჯერ შეძლო მოსავლის მიღება, რომლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი 1000 ლარს შეადგენს. ბატონი ვახტანგი იმედოვნებს, რომ სეზონის დამთავრებამდე კიდევ ათჯერ შეძლებს მოსავლის აღებას.

“ იმდენად მოტივირებული ვარ და ისე მიყვარს ჩემი საქმიანობა, რომ გადავწყვიტე მიღებული მოგებით ავაშენო მეორე სათბური. მოუთმენლად ველი შემოსავალს და ბიზნესის გაფართოებას. ჩემს მცირე ბიზნესში, მეზობლებიც დავასაქმე, რომლებიც მოსავლის აღების დროს მესმარებიან” – აღნიშნავს ბატონი ვახტანგი.

მომდევნო კვარტალი

- გაიცემა ბიზნესგრანტები;

- განხორციელდება დაფინანსებული ბიზნესსაქმიანობის მონიტორინგი და მეწარმეებს გაეწევათ სათანადო კონსულტაციები;
- განხორციელდება გარემოსდაცვითი პროგრამით გათვალისწინებული საქმიანობა;
- ახალგაზრდების შერჩეულ ჯგუფებს ჩაუტარდებათ ტრენინგები პროექტების მართვის საკითხებში;
- გამოცხადდება მიკროგრანტების პროგრამის დაწყება;
- მიიღება წინადადებები გარემოსდაცვითი პროექტების მიკროგრანტებით დასაფინანსებლად;
- გამოქვეყნდება პროგრამის წლიური ანგარიში.

აკრონიმები

BTC/SCP	ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენი/სამხრეთ კავკასიური გაზსადენი
WREP	დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენი
CDI	ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივა
CIP	საზოგადოებრივი ინვესტირების პროგრამა
FtM	ფერმერები და ბაზარი
YCBP	ახალგაზრდა თაობის უნარ-ჩვევების განვითარების პროექტი
SBDP	მცირე ბიზნესის განვითარების პროექტი
NGO	არასამთავრობო ორგანიზაცია
RDA	რეგიონალური განვითარების ასოციაცია
CTC	ტრენინგისა და კონსულტაციის ცენტრი
RFP	სატენდერო წინადადებების მოთხოვნა
CBO	სათემო ორგანიზაცია
FLSG	ფინანსური და იურიდიული მომსახურების ჯგუფი
IDP	იძულებით გადაადგილებული პირები

დასასრული